

Aktualno iz Podnebne pisarne – marec 2025

V začetku marca so se predstavniki Skupnosti občin Slovenije (SOS) odzvali vabilu Združenja EPEKA in sodelovali na navdihujočem dogodku v okviru evropskega projekta »**EU Youth Cinema: Green Deal**«, ki v ospredje postavlja okoljsko ozaveščanje mladih preko filma. Dogodek, ki je potekal v Ljubljani, je bil posvečen ključni temi – vodi, naravnemu viru, brez katerega ni življenja. Gimnazijci so skozi filmsko projekcijo in odprt dialog razmišljali o pomenu vode in izzivih, ki jih prinašajo podnebne spremembe. Predstavniki SOS so izpostavili vplive podnebnih sprememb na vodne vire, s katerimi se soočajo številne slovenske občine – od suš in poplav in vse do pomanjkanja pitne vode. V tem kontekstu so predstavili tudi delovanje Podnebne pisarne, ki jo je SOS ustanovil skupaj z Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo – MOPE kot inovativno javno-javno partnerstvo. Njena vloga je občinam zagotavljati strokovno podporo pri soočanju s podnebnimi izzivi in načrtovanju trajnostnih ukrepov. Več o dogodku, ki smo se ga udeležili si lahko preberete [tukaj](#).

V okviru naloge »**Prilagajanje naselij na podnebne spremembe**«, katere naročnik je Ministrstvo za naravne vire in prostor – MNVP, bo Urbanistični inštitut Republike Slovenije skupaj s Fakulteto za arhitekturo, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ter zunanjimi sodelavci pričel z izvajanjem projektnih aktivnosti, katerih del je tudi naša skupnost. Skupnost občin Slovenije (SOS) pri nalogi skrbi za diseminacijo projektnih aktivnosti ter te dni pripravlja vprašalnik za zainteresirane občine s pilotnimi naselji, ki bo objavljen v začetku aprila. Izbranim pilotnim naseljem bo tekom projekta zagotovljena strokovna podpora pri oblikovanju ukrepov povezanih s prilagajanjem na podnebne spremembe in uporabnih v procesu prostorskega oziroma urbanističnega načrtovanja.

Tekom meseca so se sicer razvrstili še **drugi dogodki** v povezavi z naslavljanjem tematik prilagajanja na podnebne spremembe in sicer [interaktivna delavnica v zvezi s celovitim upravljanjem s sušo, vročinskimi valovi in požari](#) (projekt Clim4Cast), spletna seminarja društva Alpsko mesta leta in omrežja alpskih občin Povezanost v Alpah z naslovoma „[Podnebje in občine](#)“ (s pregledom pristopov in preverjenih ukrepov na področju podnebnih ukrepov, posebej prilagojenih izzivom in možnostim alpskih mest ter občin s prispevki iz različnih regij in sektorjev) in »[Kakovost življenja in občine](#)«, kjer je bil glavni fokus, kako ohraniti visoko kakovost življenja za vse generacije v alpskih občinah. Zadnja dva dogodka sta potekala v obdobju predsedovanja Slovenije Alpski konvenciji, ki je med drugim naslavljala tudi obvladovanje izzivov podnebnih sprememb, ki vplivajo na kakovost življenja vseh bitij. Med drugim je bilo aktivno tudi Veleposlaništvo Kraljevine Nizozemske v Slovenije, ki je v sodelovanju z Inštitutom za politike prostora in MOPE organiziralo konferenco [Fast Forward Towards Sustainable and Friendly Mobility](#).

S strani MOPE smo tekom meseca bili informirani še o [predstavitvi nove Direktive o kakovosti zunanjega zraka](#) (2024/2881), ki bo potekala 27. maja 2025 na Institutu Jožef Stefan, s strani Univerze v Ljubljani pa o projektu “UL za trajnostno družbo – ULTRA”, v okviru katerega se bodo tekom leta (april-maj in september-oktober 2025) izvajali različni tečaji. Eden takšnih je tečaj [Implementacija modro-zelene infrastrukture v načrtovanje in oblikovanje](#)

[prostora](#), ki je namenjen implementaciji interdisciplinarnega pristopa pri načrtovanju odprtih javnih in zelenih javnih površin v korelaciji z modro-zeleno infrastrukturo.

Aktualne novice sežejo tudi na **področje razpisov in podzakonskih aktov**. Med drugim smo informirali občine z [razpisom za mesta in občine z naslovom »Krepitev lokalnega delovanja in financiranja prilagajanja na podnebne spremembe«](#), ki poteka v okviru projekta CLIMATEFIT. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – MKGP pa je objavilo dva razpisa, med drugim tudi javni razpis za ukrep 1 »[Finančna pomoč za nadomestilo škode zaradi požara ali strele na kmetijskem gospodarstvu v letu 2025](#)«, katerega rok za prijavo je konec leta 2025. **Interreg Program Slovenija-Avstrija (krajše IP SI-AT) je odprl razpis za četrti rok oddaje projektov**, katere vsebine se nanašajo na tematike v okviru 1. prioritete in sicer na **spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam, preprečevanje tveganj in odpornosti na nesreče ali spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo**. Navedeni program se bo zaključil 20. maja 2025, za zadevne projektne vsebine je na voljo še nekaj več kot 9,4 mio EUR ESRR sredstev. Dodatne informacije so na voljo [tukaj](#).

Vlada RS je izdala Uredbo o izvajanju intervencije naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027. Do uredbe dostopate na [tej povezavi](#).

Med **druge novice** s področja podnebja sodi nedvomno [Socialni sklad za podnebje](#), ki predstavlja nov instrument EU, namenjen podpori ranljivim gospodinjstvom, uporabnikom prevoznih storitev in mikro podjetjem pri soočanju z morebitnim zvišanjem cen goriv za ogrevanje in prevoz. Slovenija mora tako do junija 2025 Evropski komisiji predložiti socialni načrt za podnebje, ki bo določil ukrepe, ki trajno zmanjšujejo energetske revščino in prevozno revščino ter tveganja za njen nastanek.

S strani MNVP je bila 3. marca 2025 **sprejeta posodobljena Predhodna ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije 2024**, ki predstavlja prvi korak v okviru tretjega cikla izvajanja evropske poplavne direktive (2022–2027). [Dokument](#) prinaša nove analize in posodobljene podatke o poplavni ogroženosti ter določa 104 območja pomembnega vpliva poplav. Navedeno ministrstvo pripravlja tudi [Nacionalni načrt za obnovo narave](#) (NNON), ki predstavlja ključni dokument za izvajanje uredbe o obnovi narave, ki jo je junija lani sprejel Svet Evropske unije. Krovni cilj uredbe je do leta 2030 obnoviti vsaj 20 odstotkov kopenskih in morskih območij EU, do leta 2050 pa vse ekosisteme, ki potrebujejo obnovo.

Prav tako obveščamo, da se je z dnem 25. marec 2025 začel **izvajati projekt Direkcije RS za vode in sicer [Celoviti protipoplavni ukrepi na povodju Sotle](#)**, s čimer se začne izvajanje ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Rigoncah, Gmajni in Dobovi ter večjo zaščito prebivalcev pred ekstremnimi vremenskimi pojavi.

Ta mesec **izpostavljamo projekt [ureditve reke Savinje med Ločico ob Savinji in Letušem](#)**, ki predstavlja dober primer prilagajanja na podnebne spremembe z naravnimi rešitvami za preprečevanje rečne erozije in povečanje poplavne varnosti. Projekt vreden 25 milijonov €, financiran iz Načrta za okrevanje in odpornost (EU), vključuje ukrepe, kot so širitev rečne

struge, gradnja visokovodnih nasipov in zidov, zasaditev vegetacije, urejanje prodišč in vzpostavitev dodatnih razlivnih površin. Gradnja, ki se je začela marca 2025, bo trajala do junija prihodnje leto, projekt pa bo izboljšal varnost približno 12.000 prebivalcev. S tem se dolgoročno zmanjšuje vpliv poplav, hkrati pa se varuje naravno okolje in spodbuja biodiverziteteta.